

Hier beneden geeft men zich pas goed rekenschap van de hoogte en de enorme afmetingen van het Kasteel.

De kleine woningen aan zijn voet, waartusschen zelfs nog een klein kasteeltje met geestigen toren ligt, geven het beste denkbeeld van de reusachtige schaal van die middeleeuwsche sterkte die daarachter oprijst.

Dat geweldige slot, tot op twee derden van zijn hoogte uit de massieve rots bestaand, moet stellig in de eeuwen vóór het buskruit een onneembare stelling zijn geweest.

Nu, het ziende van eenigen afstand, komt men nog diep onder den indruk van het ontzagwekkende van dezen bouw der 14de en 15de eeuw.

Het geheele complex heeft een driehoekigen plattegrond, die met den top naar het westen gekeerd de richting van de omwalling bepaalt, met aan de stadszijde een ruim voorplein. Vandaar bereikt men over een ophaalbrug over de zeer diepe omringende fossé, onder de spitsboog-vormige poort tusschen de twee ronde torens, het eigenlijke binnenplein.

Links, aan de zuidzijde staat de prachtige donjon, met zijn verschillende recht- of veelhoekige uitbouwsels, die in overeenkomstige met lei bekleede spitsen eindigen.

Op vroeg-gothische kraagsteen en uitgebouwde weergang en latrines — gerestaureerd wel is waar — hebben desniettenstaande hun middel-euwsch karakter volkomen bewaard.

In dezen toren was het verblijf van den bevelhebber van het Kasteel.

In groote blokken opgemetseld van grauwen steen, maar vol afwisselingen van tinten van groenachtig-grijs tot bijna oranje-rood, is het ruige geheel, waar groene klimopplanten zich hier en daar aan hebben gehecht, bovendien een verrukkelijke kleurstudie!

Op het binnenplein is boven een gothische arkade van kolommen en open spitsbogen, de breede trans, die de hoektorens verbindt.

Rechts geeft een met een gothieken baldakijn overhuifde open trap toegang tot het noordelijke vleugelgebouw, nu als stadhuis in gebruik.

Het daaraan grenzende gedeelte, muren met diepe raamnissen, ronde traptoren, het oudste deel trouwens uit de 11de eeuw, is wel in erg vervallen toestand; daar groeien de struiken over den weergang en door de gaten der ramen.

Maar het geheel is daardoor des te schilderachtiger.

Het eigenlijke poortgebouw — het z.g. „châtelet” — vertoont aan de binnenzijde een vijftal verdiepingen en de sublieme verhouding tusschen breede muurvlakken en kleine vensters, maakt dezen gevel in al zijn natuurlijken eenvoud tot een der waardigste voorbeelden van middel-euwsche vesting-architectuur. Midden op het plein is de 35 meter diepe put.

Men had voor het witmarmeren monument door den beeldhouwer

Jean Boucher, dat nu na den oorlog op het voorplein is opgericht ter herinnering aan de gevallenen uit Vitré, den kloeken „poilu”, moeilijk een beter plaats kunnen kiezen als juist hier, waar dit sombere, strenge, indrukwekkende fort, het symbool nog van het verweer in de middel-eeuwen, een passende, sprekenden achtergrond vormt voor den Verdediger van het Frankrijk van heden.

Ik zeide straks dat Vitré wel eens met Carcassonne wordt vergeleken.

Wanneer men den weg naar Rennes volgt, eerst langs den voet van het kasteel de brug overgaat en aan de overzijde van het dal der Vilaine, zich de moeite geeft enkele zeer smalle, zeer steile straatjes op te klimmen, dan wordt die klauterpartij over groote keisteenen, ruimschoots beloond door het prachtige uitzicht dat men van daar, van het hoogste punt op het geheele gebouwen-silhouet heeft.

Daar ziet men de vesting in haar volle breedte, met de talrijke spitse torens en begrijpt men de beteekenis van de volkomen gesloten muurvlakken met kleine openingen waardoor een vijand kon worden bespied, die dezen burcht destijds wel voor volkomen onneembaar moet hebben aangezien.

Daar, op die hoogte buiten Vitré, ligt tusschen vrijwel onbewoonbare huizen en brokkelige tuinmuren nog een enkel bijzonder gebouw.

Nu vrijwel een ruïne en erg vervallen, ziet men toch aan het groot opgezette geheel, met torens en uitbouwen en spitse hoge daken, dat in de 16de eeuw dit een sierlijk buitenverblijf moet zijn geweest.

Hier woonde Pierre Landais, die als een eenvoudig kleermaker begonnen, zich had opgewerkt tot groot-zilverbewaarder en minister.

Welk een armoedig restant nu, maar wat een buitengewoon aantrekkelijk geval om te teekenen, dit „bevende” huis.

Was dat geen leuke opmerking van een kleinen straatjongen die mij zag zitten schetsen: „tiens, monsieur dessine le château tremblant?”

Spreekt daaruit niet de onovertroffen gevatheid van den franschen gamin?

Ik kan niet nalaten hierbij te vertellen, hoe wij overal in Frankrijk waar we op straat zaten te teekenen, nimmer werden lastig gevallen of door de omstanders werden gehinderd. Iets waaraan wij hier te lande stellig hadden blootgestaan.

Nooit vernamen we maar één enkele laffe of ongepaste opmerking, daarentegen wel eens heel aardige — en rake — kritiek zelfs. In achterbuurtjes leende men ons stoelen; als er een school uitging en er een bende jongens om ons heen kluitte, droegen ze er altijd zorg voor nooit vóór ons of in den weg te staan.

Was het soms te vol of drongen ze in hun belangstelling wel eens wat te veel op, dan verzocht ik het troepje mij met rust te laten of over een uur terug te komen als de teekening „klaar” was.



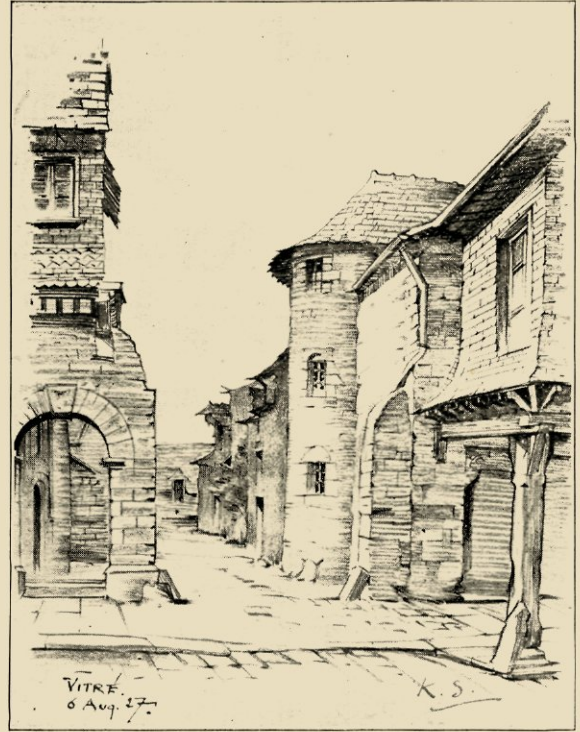
K. SLUYTERMAN.

VITRÉ. OUD STRAATJE NAAR DE KATHEDRAAL.



K. SLUYTERMAN.

VITRÉ. OUD STRAATJE.



K. SLUYTERMAN.

VITRÉ. OUD STRAATJE.



K. SLUYTERMAN.

VITRÉ, „LE CHÂTEAU TREMBLANT.”

Steeds werd hieraan met groote bereidwilligheid gevolg gegeven; werkelijk een uur later verscheen het grootste gedeelte van het gezelschap in het vertrouwen dat ik mijn belofte nakwam.

Ik herinner me — ik zat in een nauwe straat tegen een huisje aangeleund — hoe een vrachtauto vlak voor me stilhield; mij totaal alle uitzicht benam. Nauwelijks had de bestuurder dit gemerkt of onder het aanbieden van duizend verontschuldigen reed hij eenige meters verder door.

De moeite om zijn geloste waar een eindje terug te dragen had hij gaarne voor me over!

Wij vertrokken dan ook noode uit Vitré, waar zóó veel materiaal is dat we daar nog wel zeker een paar weken hadden kunnen blijven schetsen.

En.... wij bewaren de beste herinneringen aan de bevolking die ons altijd zoo voorkomend heeft bejegend.

